

SZLOVÉN KÖLTŐK

EDVARD KOCBEK

Másoké ez a test,
háromlábna*k* ígérték,
szellemem szörnyként fest,
öreg isten foglyaként.
A szívet ne keresd,
Rog mélyébe vetették.

*(Rog – Kočevski Rog, a második világháború után kivégzett
domobrán harcosok holttestének nyugvóhelye.)*

KETTŐNK

Ni, itt vagy már
s én is, talány
egyike másikának.

Ni, most vagy itt
s én is, meghitt
szünni nem akarásban.

Mi vagyunk én,
kettőnk meg te,
rejtélynek, valóságnek,

valamiért itt
s mind valakik,
szerelmes fonódásban.

NIKO GRAFENAUER

CSAPDA

A hó, levéllebbenésű visszhangja az ősznek,
hangtalanul hintázva az éjbe hull.
A világ csöndes értelmei visszavetkőznek,
álmodban a lépést lánc ejti rabul.

A házhoz érsz, melybe rést keresve lámpástűznek
sötét gondolatok fénycsóvája fúlt.
Dohos falaira hintázó szörnyárnyak ültek,
közéjük éjködös levegő szorult.

Magadba körmölsz. Szűkül a szürkületben neved.
Míntha kuruzslással te hívtad volna,
a sejtelmesen közelítő halált képzeled.
Csönd karma közt kiégned itt az óra.

Szöknél, de sűrű tüskéi a térnek, mint csapda,
megnyílnak. Önmagad áldozata vagy.
Elgondolod, madárléptekkel léphetsz csak rajta,
s a gyűlölet benned sötét nyomot hagy.

...

Föld fényébe ívódott puhaság.
 Bársony talán? Lány mozdulat ív.
 Elfojtva bár, hogy éji lustaság
 nem nehezíti, ölelést ír.

Időtől csiszoltan, ím, tovább él
 érintések királya köztünk,
 összpontosító-múlón visszatér,
 mi az, mit felkarol köröttünk?

A lét múlása csak, mi rezzelés,
 nem egyéb. Szavak árnyába szórt
 pillanat-kevés levéllebbenés.
 S virága? Fénysikoly beletúrt.

Távok tág térségeit ismerő
 mértékkel szűken mért közelség.
 Idő ex-centrumában tündöklő
 illanás, szintiszta csöndesség.

TOMAŽ ŠALAMUN

T

tele vagy ezekben a pöttyekben?
 a p r ó vagyebbenamamában?
 el vagy vág
 va a világtól?

micsodák a püspökök süvegei?
 a hal loccsan.
 mik az operák,
 az idézetek vagy a házak?

micsodák a repülések szürke oldalai,
 az eső?

L

Legyen éjszaka, aludjon a lélek,
Alszanak a mókusok, alszik a nap,
ne rezegjen, maradjon már békén.
a kaka is alszik, he! A vöröshagyma!

A vöröshagyma nem alszik!
A vöröshagyma csörömpöl és tuskódik a házban,
átkozott egy kibaszott
csörömpölő, tuskódó vöröshagyma,
tuskó!

PETER SEMOLIČ

PIER DELLA FRANCESCO ANGYALA

Nem hordozza többé a fényt.

Önmaga lett tárgya
a fény és árny játékának.

Úgy térdel az anyagi világ
törvényeinek foglyaként,
mint aki megbocsátást kér.

Ha felállna,
tán enyhén megszédülne.

Kötéllel átkötött derekán
és térdén
ráncot vet a ruha.

Szárnya nehéz,
szinte húsos.

Mintha szégyellné
az érzékiség és építészet
világába való estét,

a hideg márványt
keményen megtérdelve
sötétbe rejti arcát.

APÁM

Azon az éjjelen álmodtalak, apám.
Szarvas képében eljöttél álomba,
s fűvel borított dombtetőre léptél.

Neveden szólítottalak, apám.
Ezzel a szóval: apám.
Ezt mondtam:

Nézd, szemem két nedv áztatta virág
a hegyi patak mentén.
Jöjj, szárítsd fel szarvasnyelved leheletével
a harmatot, mely szememre hullt.

De te csak álltál,
mintha egy más világban,
mintha egy más álomban
a fűborította dombtetőn.

Megráztad magasztos szarvad
s eltűntél egy senki nem álmodta
hófehér felhőben.

A HÁZ

Az a ház előtt akkor mentem el, amikor meghalt a nagybátyám,
majd azután, amikor a barátom tablettákat nyelt, mondván:
„Minden költőnek meg kell próbálni egyszer az öngyilkosságot.”

Ő meg csak állt, és minden évben még egy ujjnyival
alásüppedt a talajba. Majd akkor jártam megint arra,
mikor még az az öreg néni üldögélt előtte,

aki egy kivételével túlélte minden lányát.
És újra és újra megpróbáltam az omló vakolatból
valami tanulságot a magam számára kifejteni,

valami titkos üzenetet a fal repedéseiből kiolvasni,
amely szerint eligazíthatnám az életem.
Mindahányszor hiába.

Hiába tébláboltam vakondtúrásokat rugdalva a közelben,
hiába ácsorogtam ott a szabálytalan alakú tetőre meredve.
És manapság is, amikor mint erről és minden más vidékről

rég eltávozott idegen nézegetem őt, hallgat.
Minden évben egyformán. Minden évben
egy újabb ujjnyival süppedve alá a talajba.

NAGY Zsuzsa fordításai